

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1928 йил 11 декабрда асос солинган

29 март – Ўзбекистон Республикаси
Президенти сайлови куни

ИМЗОЛАР ТЎПЛАНМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови кунига 57 кун қолди. Мамлакатимиз ҳаётидаги ушбу муҳим сиёсий воқеага тайёргарлик ишлари қизгин. Юртимизда фаолият кўрсатаётган тўртта партиянинг бари мазкур сайловда иштирок этиш истагини билдирди. Ўз навбатида Марказий сайлов комиссияси томонидан уларга сайловда қатнашиш учун ижозат берилди. Шу кунларда сиёсий партиялар бўлажак номзодларни қўллаб-қувватлаш бўйича имзо тўплаш билан машғул. Ҳўш, бу жараён вилоятимизда қандай кечмоқда? Сиёсий партияларнинг вилоят кенгаши етакчиларига айнан шу савол билан муурожаат қилдик.

– Бу борада кенг қўлмалли ишлар амалга оширилмоқда, – дейди Тadbirkorлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон либерал-демократик партияси Тошкент вилояти кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Тўлқин Файзиев. – Аввало, вилоят кенгашида сайловолди штаби тузилиб, партия масъул ходимлари худудларга бириктирилди. Тегишли тарзда уларнинг уйғун ва самарали ишлаш режаси келишиб олинди. Шунга кўра ходимлар ўзларига бириктирилган худудлардаги маҳалла, корхона ва ташкилотларда, ўқув муассасаларида тез ва сермахсул иш олиб бордилар. Бунда бошланғич ташкилотлардаги аъзоларимиз ва партияимизга хайрихоҳлар кўмаги айниқса, салмоқли бўлганини алоҳида эътироф этмоқчиман. Хусусан, партиянинг Ўрта Чирчиқ туман кенгаши томонидан 37500 имзо тўплангани диққатга сазовор. Бунда Тешабой ота Мирзакаримов каби фаолларимизнинг амалий кўмаги катта бўлди. Шу кунгача 162 мингдан зиёд имзо йиғишга эришдик.

– Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида”ги Қонуннинг 24-моддасида белгиланган меъёрларга асосан, – дейди Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партияси Тошкент вилояти кенгаши раиси Камолшо Шодиметов, – ҳар бир сиёсий партия ўз номзодини қўллаб-қувватловчи сайловчиларнинг 1 миллион 40 миң имзосини тўплашга эришиши ва имзо арақаларини Марказий сайлов комиссиясига тақдим этиши лозим. Айни пайтда партияимизнинг худудий ташкилотларида бу борадаги ишларни намунали ташкил этишга жиддий эътибор қаратилиб, имзо тўплаш натижалари кундалик таҳлил этиб боришмоқда. Партияимиз Тошкент вилояти кенгашида имзо тўплашни

уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида тузилган ташаббускор гуруҳлар фаолияти самарали ташкил этилган. Партиянинг шаҳар ва туман кенгаши раислари, маҳаллий кенгашлар депутатлари, етакчи ва фаолларимиз зиммасига катта масъулият юкланган. Қолаверса, имзо тўплаш ҳар бир партия аъзосининг умумий иши. Вилоят, шаҳар, туманлар кенгашлари қошида фаолият юритаётган сайлов штабларига имзо тўплашга доир маълумотлар ҳар куни белгиланган вақтда тақдим қилинмоқда. Бу борадаги ишлар якунланиш арафасида турибди. Мамнуният билан айтишимиз мумкинки, уюшқоқлик билан олиб бораётган тadbirkorларимиз ўз самарасини бермоқда.

– Имзо тўплаш жараёни қонунчилик талаблари ҳамда Марказий сайлов комиссияси тасдиқлаган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича асосий тadbirkorлар дастурига мувофиқ олиб борилаёпти, – дейди Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Тошкент вилояти кенгаши раиси Маҳмуд Назаров. – Имзо арақаларини тўладириш тартиби ва бу борада қатъий амал қилиниши лозим бўлган жиҳатлар сайловчиларга тушунтирилмоқда. Қонунчиликка мувофиқ, сайловчилар имзосини тўплаш иш, хизмат, ўқиш, яшаш жойида, сайловолди тadbirkorларидан, шунингдек, ташвиқот юритиш ва имзо тўплаш қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа жойларда олиб борилаёпти. Бу жараён вилоятдаги барча қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинлари ҳамкорлигида амалга оширилатганини ҳам таъкидлаш ўтмоқ керак. Сайловчилар имзосини тўплашда бошланғич партия ташкилотларининг хизмати катта бўлаёпти.

– Қонуний меъёрларга

асосан, – дейди Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент вилояти кенгаши раиси Сирожиддин Аъзамов, – Ўзбекистон Республикаси Президентлигига кўрсатилган номзодни қўллаб-қувватловчи имзо арақалари, сиёсий партия томонидан тақдим этилган имзо арақалари Ўзбекистон Республикаси жами сайловчиларнинг умумий сони камидан беш фоизининг, камидан саккизта маъмурий-худудий тузилма намоёнаси бўлган сайловчиларнинг имзосини қамраб олган бўлиши керак. Маъмурий-худудий тузилмалардан бирида сиёсий партия имзолар умумий микдорининг кўпи билан саккиз фоизини тўлаши мумкин. Партияимиздан кўрсатилган номзодни қўллаб-қувватловчи имзо арақалари шу меъёр асосида йиғилмоқда. Мазкур жараёнда вилоятдаги 900 га яқин бошланғич партия ташкилотлари жалб қилинган. Айниқса, “Истиқбол” ёшлар ва “Фаол аёллар” қанотлари фаолларининг мазкур жараёнда иштироки эътиборга молик.

Вилоятимизда партиялар томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига кўрсатилган номзодни қўллаб-қувватлаш юзасидан сайловчилар имзосини тўлаш жараёни давом этмоқда. Шу аснода газеталарга “Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида”ги Қонуннинг 24-моддасидан бир хатбошини эслатиб қўйиш ўринли деб ўйлаймиз: “Сайловчилар фақат битта номзодни қўллаб-қувватлаб, бир мартагина имзо қўйишга ҳақли. Бундан сайловчи ўз фамилиясини, исмини, отасининг исминини, туғилган йилни (ёши ўн саккизда бўлса, қўшимча равишда туғилган куни ва ойини), яшаш жойи манзилни, паспортнинг серияси ва тартиб рақамини, шунингдек имзо қўйган санани кўрсатади”.

Тўғич БЕК.

Таълим

ТИЛ БИЛГАН ЭЛ БИЛАДИ

Ангрена республика Президентининг “Чет тилларини ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тadbirkorлари тўғрисида”ги Қарори ижросини таъминлаш мақсадида мактабларда инглиз тили хоналари ташкил этилиб, ахборот-ресурс марказлари зарур адабиётлар билан бойитилмоқда.

Чет тили дарслари ноанъанавий интерфаол усулларда олиб боришмоқда.

СУРАТДА: шаҳардаги 33-умумтаълим мактаби инглиз тили ўқитувчиси Юлия Сисаева ўқувчилари билан.

Азамат АҲМЕДОВ олган сурат.

Янги тизим

БАНК ВА МИЖОЗ УЧУН ҚУЛАЙЛИК

Мамлакатимизда бозор муносабатлари асосида амалга оширилаётган ички ўзгаришлар жараёнида тижорат банклари томонидан чакана операцияларни ривожлантириш, миқозларга тақдим этиладиган хизмат турларини кўпайтириш орқали ўз фаолиятини янада кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратишмоқда. Замонавий технологияларни қўллаш орқали тақдим этилаётган хизмат турлари банк харажатларини камайтириш ва миқозлар вақтини тежаш имконини бераётди.

Президентимиз Ислам Қариовнинг 2010 йил 26 ноябрдаги “2011-2015 йилларда республика молия-банк тизимини янада ислоҳ қилиш ва барқарорлигини ошириш ҳамда юқори халқаро рейтинг кўрсатишларига эришишнинг устувор йўналишлари тўғрисида”ги қарори соҳага инновацион янгилари фаол жорий этишда муҳим дастуриламал бўлаётди.

Унга кўра, банк тизимида хисоб-китоб ва хисоботларнинг янгича ёндашувларини шакллантириш, замонавий технологиялар ҳамда услубларни жо-

ойлик иш ҳақи, унга тенглаштирилган тўловлари UzASBO (Ўзбекистон бюджет ташкилотларининг автоматлаштирилган тизими) дастури орқали банкда очилган пластик карталарга автомат тарзда кирим қилинади.

Мазкур янги тизимнинг бир қатор афзалликлари мавжуд. Аввало, иш ҳақи қайдномалари электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ҳолда Фазначилик бошқармасининг UzASBO дастуридан банкка махсус ҳимояланган канал орқали жўнатилиб, миқозларнинг пластик карта ҳисобварақларига пул маблағлари автоматик равишда кирим қилинади. Бу корхона ва ташкилотлар иш ҳақи қайдномаларини банкка қўғоз ва электрон кўринишдаги шакллари тақдим этиш учун сарфланган вақтни тежаш имконини беради.

Қарор ва ижро

Давлатимиз раҳбарининг вилоятимизни Фарғона водийси билан боғловчи “Ангрена – Поп” электрлаштирилган темир йўл линияси қурилишини ташкил этиш чора-тadbirkorлари тўғрисида”ги Қарорига асосан бошланган қурилиш ишлари жадал давом этмоқда.

ВОДИЙ ТОМОН ТОҒ ОСТИДАН

Узунлиги 123,1 километрли темир йўл Камчиқ доғони орқали денгиз сатҳидан 2,2 миң метр балангликдан ўтади. Йўлнинг 19 километри тунелдан иборат бўлади. Қурилишда Хитойнинг “China Railway Tunnel Group” компанияси ҳамда мамлакатимиз темир йўлчилари иштирок этмоқда.

Ҳозир йўлнинг Ангрена худудидаги 40 километри қисмида темир йўл эркин қилиниб, 17 километри электрлаштирилди. “Ангрена” ва “Кул” станциялари оралиғидаги электр ўтказгич монтаж қилиб бўлинди.

Шунингдек, бу ерда 22 та кўприк, 6 та йўл ўтказмалари барпо этилади. 6 та темир йўл станцияси ва иккита вокзал қурилиши ҳам қўзда тутилган. Қурилиш йил охирига қадар давом этади. “Ангрена – Поп” линияси мамлакатимизда ягона темир йўл тизимини шакллантириш, “Хитой – Марказий Осиё – Европа” халқаро транзит йўлагини яратиш имконини беради. Марказий Осиёни бир томондан Хитой ва иккинчи томондан Европа мамлакатлари билан боғлайди. Яна бир муҳим жиҳати шуки, “Ангрена – Поп” темир йўли келгусида иқтисодий ва ижтимоий ривожланишга ҳам хизмат қилади.

Саид ҲАСАНОВ.

Ёшларга оид давлат сиёсати – амалда

ОЛМАЛИҚ ЁШЛАРИНИНГ ШИЖОАТИ

Ёш бадий гимнастикачилар ўртасида 2014 йилнинг ёзида Москвада ўтказилган халқаро мусобақада олмалиқлик саккиз ёшли Юлдуз Сувайдуллаева муваффақиятли иштирок этди. Йигирмага яқин давлат-

дан келган беш юз нафардан зиёд спорт маликалари қатнашган ушбу мусобақанинг дастлабки кунлари иштирокчилар тасма, халқа, копток каби буюмлардан фойдаланиб, муайян амалларни намойиш қилди.

Гиламга чиқиш навбати Юлдузга келганида, одатдагидек, майдон узра аллақандай ажиб бир куй таралди. У мусиқа сехри оғушида, ҳатто кўплаб мухир гимнастикачилар ижро этишда қийналадиган, ўта нозик амаллар бирикмаси – аттитуд машқини маҳорат билан бажарди. Унинг беҳато ва бетакрор ижроси, нафис харакатлари минглаб томошабинларни лол қолдирди.

– Ҳакамлар ҳайъати мусобақа голибларининг мамлакат ва исминини эълон қилаётганида негадир жуда кўрқиб кетдим, – дейди у. – Бойси, устозим Лариса опа менга мусобақа бошланишидан аввал “Сен гиламда юртимиз шарофтини ҳимоя қиласан. Шундай

экан, фақат ва фақат галабани кўзлаб, бор маҳоратингни ишга сол!” дегандилар. Турнирда энг юқори натижаларни қайд этганлар орасида аввал юртимизнинг, сўнгра менинг исмин тилга олинганида қувончдан йиғлаб юборибман.

Бир неча бор вилоят, мамлакат чемпиони бўлган Юлдуз Сувайдуллаева Олмалиқ шаҳридаги 15-умумтаълим мактабида ўқийди. Бадий гимнастикани шаҳардаги 3-болалар ва ўсмирлар спорт мактабида ўрганаётди.

Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан зарур жиҳозлар билан таъминланган мазкур мактаб бугун олмалиқлик ёшларнинг севимили маскани-

га айланган. Ҳозир бу ерда бир миң уч юздан зиёд ўғил-қиз билим ва маҳоратини оширмоқда. Эътиборлиси, уларнинг аксарияти Юлдуз сингари турли мусобақаларда совринли ўринларни қўлга киритиб, кўксини медаллар шоҳасига тўлдирётган ўспиринлардир.

Қаратэннинг ИКФ тури билан қарийб беш йилдан буён шуғулланиб келаётган 11 ёшли Саид Толибоев ана шундай иқболи банд болалардан. У ўтган йилнинг ёзида Малайзияда, кузда Сингапурда ўтказилган халқаро турнирларда ўз вази тоифаси бўйича биринчи ўринни эгаллади. Йигирмага яқин давлатдан қарийб 600 нафар спортчи иш-

тирок этган мусобақаларда Саиднинг голиб бўлиши нафақат оила аъзолари, балки унга жанг санъати сирларини ўргатаётган мураббийларига ҳам бир олам қувонч бағишлади.

– Шогирдаримизнинг муваффақиятларида Президентимиз томонидан спортни янада ривожлантиришга қаратилаётган алоҳида эътибор ва гамхўрлик муҳим омил бўлаётди, – дейди мураббий Азиз Қосимов. – Биз бу кенг имкониятлардан самарали фойдаланиб, бор куч-ғайратимизни Саид сингари ёшлар маҳоратини оширишга қаратмоқдамиз. Бу ўз самарасини бермоқда. Мактабимиз тарбияланувчиларидан Хумора Йўлдошева, Равшан Турдибоев, Муҳаммадали Усмоналиев каби ўнлаб ўғил-қизларимиз вилоят, мамлакат, қитъа ва жаҳон биринчиликларида совриндорлар сафидан ўрин олаётгани бунинг тасдиғидир.

(Давоми 4-бетда).

Маънавият

Халқимиз ҳамisha қомилликка интилиб, яхши ниятлар билан яшайди. Эл-юртга наф келтиришни ўз оиласини мустаҳкам, турмушини обод қилишдан бошлайди. Бу эзгу йўлда миллий қарашлар ва тутумларга суянади, бобомерос қудратдан куч олади.

БУЮК ОИЛАПАРВАР СИЙМОЛАР

Фикрлар ва қадриятлар ўртасидаги қарама-қаршилик кескинлашаётган, глобаллашув шиддатидан ҳосил бўлган оммавий маданият ёш авлодининг диди, тасавури ва дунёқарашига занг тушираётган бугунги кунда Алишер Навоий, Заҳриддин Муҳаммад Бобур бадий зақосига ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ эътиёж сезмоқдамиз. Зеро, Навоий ва Бобур ижодида инсоний ҳис-туйғулар поёнсиз: оила бахти, умид учкунлари, соғинч, юрт меҳри, муҳаббат, фидойилик, айрилик укубати, жасорат... Тасавурида инсон руҳиятининг бирор ҳолати йўқми, Навоий ва Бобур ижодида унинг ифодаси учун байт топилмаган.

(Давоми 4-бетда).

БУЮК ОИЛАПАРВАР СИЙМОЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти илгари сурган мустахкам оила гоёси чуқур ва қадимий илдизларга эга: "Ўзбек халқи азалдан ўзининг оилапарварлиги билан ажралиб туради", деб ёзган эди Ислоом Каримов "Юксак маънавият - енгилмас куч" асариди. Оиладаги ўзаро муносабатлар тарихий меъёрлар, ўзига хос аъёналар, бир-бирига боғлиқ тамойилларга эга. Шу маънода буюк инсон, улкан шоир ва мутафаккир, давлат арбоби Алишер Навоий ҳамда Захриддин Муҳаммад Бобур асарлари ниҳоятда муҳим манба саналади.

Ҳазрат Алишер Навоий комил инсонни, аввало, етук одоб-ахлоқ соҳиби деб билади. Илм ва ҳунар эгаллаган инсон "хунари нипроққа олиб кетмай", балки юртдошлари манфаатлари учун фойдали ишларга сарфлаши лозимлигини уқтиради. Даврлар ўтган сари кадрятлар эврилса-да, ҳазрат Алишер Навоий ва Захриддин Муҳаммад Бобур меросининг қуввати тобора ошиб, таъсир доираси янада кенгайиб бормоқда. "Хамса" достонлари Навоий гоёсидаги комил инсоннинг ноб қўлланмасидир. Айтайлик,

(Давоми. Боши 1-бетда).

Фарход сиймосида Алишер Навоий ўз гоёсидаги комил инсон тимсолини яратди. Захриддин Муҳаммад Бобур, энг аввало, оилада фарзанд тарбиясига жиддий эътибор қаратган. Ўгли Ҳумоюнга ёзган мактубида унинг оилада фарзанд тарбиясига қарашлари давлатчилик қонуни билан яхлит эканини кўрсатди. Бунда Бобур мерос тақсимлашда фарзандлар орасида бир-бирларини қадрлаш, эҳтиром кўрсатиш, мулкларига тажовуз этмасликни алоҳида уқтиради. Бу ҳам тарбия, ҳам салтанат дахлсизлигини ҳимоя этиш одоби ҳисобланган.

Бобур Ҳумоюннинг оилада укаларига эътибор беришини сўраш билан бирга, унинг саводли бўлиши, ёзишмаларида имло ва хуснихат, сўз жозибаси, мантика алоҳида аҳамият қаратишини сўрайди. Бу ўғитлар бачча давр ёшларининг тарбиясига ҳам дахлдордир. Ҳазрат Алишер Навоий ҳам бачча буюк мутафаккирлар каби оилада ота-она ва фарзанд ўртасида улуғсиз маънавий боғлиқ бўлиши лозимлигини таъкидлайди. Ҳар қандай эзгу фазилат авлодлар оша яшашини орзу қилади. Оилада ота-онани эъзозлаш, уларнинг ҳурматини

жойига қўйишга ўз вақтида улғуриш кераклигини эслатади. Бу дунёда номинг абадий қолишини истасанг, аввало, ота-онанга эҳсон қил, дейди. Эҳсон, бугун кўпчилик талқин қилгани каби, фақат моддий нарсалардан иборат эмас. У эзгу сўз ва амал бирлиги, яхши ниёт, савоб иш билан дуо олиш, ота-она истаган макомга эришиш ҳамдир. Ҳар бир ота-она оилада табиийки, фарзандига эзгулик тилайди. Алишер Навоий ва Захриддин Муҳаммад Бобур наздида

инсон тарбияни ўзидан бошлаши лозим. Эл-юртга фойда келтиришининг аввали ўз оиласини ҳар жиҳатдан тўқис ва обод этишдир. Ана шунда эзгулик кўламини кенгайтири. Соғлом оилалар қанча кўпайса, турмуш шунчалар обод, мамлакат барқарор, жамият мустаҳкам бўлади. Улуғ шоир ҳам бир умр эл-юрт ободлиги йўлида курашиб яшаган. Сўзини амали билан мустаҳкамлаган, одамлар учун қанчадан-қанча мадраса, шифохона, рабобат, масжид, ҳовуз, ҳаммомлар қурдирган, истеъдод

эгаларини қўлаб-қувватлаган. Захриддин Муҳаммад Бобурнинг оилага бўлган чексиз меҳрини унинг қизи Гулбадан-бегимнинг "Ҳумоюннома" асаридидаги бир ҳолат ҳам исботлайди. Шох Бобурнинг Аградаги саройига унинг турмуш ўртоғи Мохимбегим ҳамроҳлари билан ташриф буюради. Шунда Бобур Мохимбегимнинг ўзи унинг ўта оилапарвар эканини кўрсатади. Неча замонлар ўтса-да, Алишер Навоий ҳамда Захриддин Муҳаммад Бобур мерослари янги-янги қирралари билан инсонга ахлоқ, одоб, дид, эътиқод, тасаввур ва тафаккурнинг энг эзгу гоёларидан сабоқ бераверади. Авлодлар тарбиясининг бешиги бўлган оила ва у билан боғлиқ қарашлар гоё тилма-хилдир. Лекин асрлар синиовидан ўтган аъёналар моҳитини ҳеч қачон йўқотмайди. Балки биз учун, келажак авлодлар учун ибрат ва сабоқ вазифасини ўтайверади. Мирзохон БАДАЛОВ, юридик фанлари доктори, профессор. Мирислом БАДАЛОВ, тадқиқотчи.

ҚАРИБ ҚУЙОЛМАГАН ҲАЙДОВЧИ

Британиялик 75 ёшли пенсионер Гарри Браун саккизинчи марта ҳайдовчилик гувоҳнома-сидан маҳрум бўлди, деб ёзади The Mirror нашри. Шуниси ажабланарлики, у илгари олти марта маст ҳолда рулга ўтиришни таъқиқловчи қонуннинг қўлини қилиб, беш йилгача машина ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

БЕШТА ҚАДИМИЙ САЙЁРА ТОПИЛДИ

Олимлар Кўёдан 117 ёруғлик йил масофадан жойлашган қадимий бешта сайёрадан иборат тизимни кашф этганларини маълум қилдилар. Ушбу Kepler-444 тизимига кирувчи сайёраларнинг ҳажми Ердан кичикроқ бўлиб, уларнинг "ёши" 11,2 миллиард йилга тенг. Беш сайёранинг ҳар бири ўз ёриткичи аτροφини бир неча кеча-кундузда (ёриткичга энг яқини 3,6 кун, энг узоғи 9,7 кунда) бир марта айланиб чиқади. Kepler аппарати маълумотларига қараганда, топилган сайёралар тизими қояли сайёралар ҳисобланиб, ўз ёриткичларига яқинлиги боис, уларда ҳаёт мавжудлиги даргумондир. Олимлар кашф этган сайёралар Ердан икки баравар кечка бўлиб, ҳаёт қачон пайдо бўлганлиги ва қимёвий бирикмалар эволюциясининг янги йўналишлари ҳақида янги тахминлар қилиш имконини беради.

ИЛОНЛАР ҚАЧОН ПАЙДО БЎЛГАН?

Палеонтолог олимлар 167-140 миллион йил бурун (кеч юра ва эрта бўр даври) яшаган қадимий илонларнинг тўрт хили қолдиқларини топдилар. Бу илонлар кенжа авлоди бунёдга келгани тахмин қилинган даврдан қарийб 70 миллион йил илгаридир. Маълум бўлишича, ўта қадимий илонларнинг орқа оёқлари бўлган. Кашф этилган тўртта илоннинг Eophis underwoodi тури Англиянинг жанубий қисмида, энг йирик Portugalophis lignites эса Португалиядаги ташландиқ кўмир конларида топилди. Бу жонзотлар афтидан Европанинг фарбий қисмидаги ботқоқликларда яшаган.

Илонларнинг яна бир тури АКШнинг Колорадо штатидаги дарё соҳилларида топилди. Олимларнинг фикрига қараганда, ушбу янги топилмалар илонлар 100 миллион йил илгари улар шарҳаси эволюция даврида дабурустдан пайдо бўлган, деган гоёни рад этди. Янги турлар Ер шарининг турли ҳудудларидан топилгани, шунингдек, уларнинг анатомияси илонлар ҳозир тахмин қилинаётган даврдан анча илгари ҳам яшаганидан далолат беради. Энди олимлар бунга янада аниқлик киритишлари лозим.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

Bilasizmi?

- Agar bitta choy qoshiq neytron yulduzlarini tashkil etuvchi modda bilan to'ldirilsa, uning og'irligi taxminan 110 million tonnaga teng bo'lardi!
- Dunyoda eng ko'p xususiy meteoritlar kolleksiyasi amerikalik Robert Xaagga tegishli - u ikki tonna samoviy jismlarni yiqqan. Xaag meteorit yig'ishni 12 yoshida boshlagan ekan.
- Kaliforniyaning Palomar tog'idagi teleskop 7,038, 835,200, 000,000, 000,000 mil masofadagi jismlarni kuzatishi mumkin.
- Quyosh tizimidagi barcha sayyoralar Yupiter sayyorasining ichiga joylashishi mumkin.
- Oddiy pochta markasi bilan teng bo'lgan quyosh parchasi 1,500,000 dona sham yonganchalik yorug'likni bera oladi.
- Yerdagi og'irligi yuz kilogrammga teng jismlarning og'irligi Marsda 38 kiloga teng bo'ladi.
- Quyosh energiyasining 19 foizi atmosferaga singib ketadi, 47 foizi Yerga tushadi, 34 foizi esa koinotga qaytadi.
- Merkuriy sayyorasidagi bir kun Yerdagi ikki yildan uzunroq. Merkuriy o'z o'qi atrofida juda sekin aylanadi, Quyosh atrofini esa 88 kundan ozroq vaqt ichida aylanib o'tadi.

Bolalik bog'i

QISH

Yo'llar go'yo oyna yopilib olgan, Ehtiyotni qilib tushar qadamlar. Qulog'u yuzlarini ishqalab qolgan "Bu yil qish bo'lmaydi" degan odamlar.

Qo'shiq aytib aslo charchamas edi, Bugun tilin tishlab, g'udranarni tarnov. Bo'g'otlarda qator safga tizildi, "S-so-ov-vu-uq-qi" deya sanoqsiz undov.

Bolalar burnini chimchilab o'tar, Ko'zlariga ko'rinning - Ayoz juda quv. O'zini unutib, tarasha qotar, Kechasi qumg'onda qolib ketgan suv.

"Hukmimda bir kun ham bo'lsa", deb mana, Eslatib qo'yar Qish o'zini bir bor. Borliqni zabt etib, qilar tantana, Qiqirlab, qiqirlab kulayotgan Qor. Asli qish qishligin qilgani xo'b-da, Uning tashvishi ham kelmaydi malol. Dalalar ustiga tortib oq ko'rpa, Oyog'in uzatib yotar bemaol. Ma'mur BOZOR ALI.

ЮК КЎТАРГАН ЮЗАГА ЧИҚАДИ

Таълим ва тарбия учун нарсаларга эҳтиёж сезади: истеъдод, илм ва машқ. Буни яхши тушушган олмалиқ ёшлар ҳамшаҳар ука-сингилларига ўрнатилган намуна бўлишга интилоқда. Касб-ҳунар коллежини битириб, муайян касб-корнинг бошини тутаятир. Шаҳарда уларни иш билан таъминлаш бўйича кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Маълумотларга кўра, ўтган йили ҳудуддаги мавжуд олти касб-ҳунар коллежини 2 минг 700 дан зиёд йигит-қиз тамоиланган. Уларнинг 2 минг 200 нафари йили пайтада шаҳардаги корхона ва ташкилотларда ўзлари эгаллаган мутахассислик бўйича меҳнат қилаётди.

Битирувчилар бандлигини таъминлаш мақсадида 2013-2014 ўқув йили давомида йигирмага ақин бўш иш ўринлари ямаркалари ўтказилгани, корхона ва ташкилотларнинг коллежларга бириктирилгани, ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш амалиёти ва кейинчалик ишга joyлашувини таъминлаш мақсадида "қолма-қорхона" ҳамкорлиги йўлга қўйилгани кўл келмоқда. Натижада кўлаб ёшлар иш билан таъминланаётди. Олмалиқ шаҳридаги ижтимоий-иқтисодий ва сервис касб-ҳунар коллежини ўтган йили битирган Раъно Тожибоева улардан бири. Айни пайтада у ўзи ўқиган коллеж қошида фаолият юритаётган "Элит чевар" хусусий корхонасида ишламоқда.

Ўқиш даврида амалиётни "Элит чевар" ху- (Давоми. Боши 1-бетда).

ОЛМАЛИҚ ЁШЛАРИНИНГ ШИЖОАТИ

сусий корхонасида ўтаб, уч томонлама шартнома тузишга эришдим ва ўқини битириб, шу ерда иш бошладим, - дейди у. - Аввалига биринчи курс ўқувчилари ва мураббийлар учун форма тикдик. Ҳозир уларнинг эғнида биз тайёрлаган либосларни кўрсам, ич-ичимдан фохрланиб кетаман. Ўн нафарга яқин коллеж битирувчиси меҳнат қилаётган мазкур корхонада чойшабар, махсус иш кийимлари ва бошқа турдаги кийим-кечаклар тайёрланиб, ички бозорда сотилмоқда.

Даромад меҳнатга яраша бўлаётди, - дейди "Элит чевар" раҳбари Дилрабо Пулатова. - Президентимиз биз, тадбиркорларнинг самарали ишлашимиз учун яратиб бераётган кенг шароит ва имкониятлар туфайли шундай натижаларга эришмоқдамиз. Келгусида ишлаб чиқариш қувватини ошириш, махсулот савдоси географиясини кенгайтиришни мақсад қилганмиз. Бу ишлар амалга ораса, яна ўн та янги иш очилади.

...Юк кўтарган юзга чиқади, дейишгани рост. Ҳаракат қилган одам қачон ҳам бўлмас экан. Буни шаҳардаги 3-академик лицейни ўтган йили битирган Эргашали Сулаймонов ҳаёти мисолида ҳам кўрса бўлади.

Асли оҳангаронлик бўйиғит мактаб давридаёқ илмий-ижодий янгиликлар қилишга қизиқди. Хом

лот чиқаришни бошлаб юборган Эргашали каби ёш тадбиркорлар Олмалиқ шаҳрида кўпчиликини ташкил этади. Бунда Президентимиз Ислоом Каримовнинг 2010 йил 28 июлда қабул қилинган "Таълим муассасаларининг битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони муҳим дастуриламал бўлмоқда.

Мазкур ҳужжат ёшларга замонавий технология ва асбоб-ускуналар асосида саноат махсулотлари ишлаб чиқарадиган, ички ва ташқи бозордаги ўзгаришларга тез мослашадиган минши- завод ёки корхона ташкил этиш имконини бераётди. Рақобатбардор махсулот ишлаб чиқараётган ёш тадбиркорлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Айниқса, уларнинг ўз фаолиятига замонавий, илгор усулларни татбиқ этишга ин-

тилиши эътиборлидир. Президентимиз раҳнамолигида биз, ёшларга кўрсатилаётган эътибордан руҳланиб, ўз бизнесини йўлга қўйдим, - дейди Эргашали Сулаймонов. - Шу кунгача ички бозорга 10 тоннага яқин махсулот чиқардик. Михкорлик чидамиллиги, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ўз ҳолатини бир-дай сақлаб туриши харидорлар эътиборини тортоқда. Келгусида фаолиятимиз қамровини янада кенгайтиришни мақсад қилганмиз.

Бу кунлар ва металлургия шаҳрида иқтисод ва спорт йўналишларида яхши натижаларга эришяётган ёшлар ҳаётидан айрим мисоллар, холос. Олмалиқлик йигит-қизлар орасида илм-фан, маданият, санъат ва бошқа соҳаларда ҳам юксак натижаларни қайд этаётганлар кўп. Бекзод ҲИДОЯТОВ, ўз муҳбири.

Кўзгудаги ўзимиз

Камол отанинг Гулистонга тушган кенжа қизи Матонат уч боласи билан келди-ю, уйи "бозор" бўлиб кетди. Кўшни кишлоқдаги катта қизи Милоҳат, шу ерда яшовчи Назокат ҳам болаларини етаклаб келишди. Узоқ вақт бир-бирларини кўрмаган болалар ўзини шундай берилиб кетишдики, асти қўяверасиз. Уларнинг гала-говуридан дастурхон атрофидаги катталарнинг гапи галига қовушмасди. Болалар, боринглари, нариги хонага чиқиб ўйнаганлар, - деди Милоҳат. Бироз ўйиб, сўхтаб энди қизинг пайта кичкина Илгорбек йиғлаб кириб келди: - Азаматни қаранг, қулоғимдан тортиб қўймапти. - Нега тортади?

ОТА МЕҲРИ

- Уйинчогингни бер, деб-да. Матонат чиқиб, ўйинчоқ талашган болаларини тинчитиб қайтиши билан кўшни хонадан мушукнинг аянчли миёвлангани эшитилди. Юғуриб болалар олдига чиқиб кетган Назокат кулиб қайтиб келди: - Милоҳат опа, ўғлингиз мушукнинг икки қулоғидан чўзаяпти. Бунча шумтака бўлмас... Хуллас, "бозор"га айланган уй кечаси болалар ухлагандагина тинчиди. Туни билан қон босими кўтарилиб чиққан Камол ота эрталабки нонуштада кенжа қизидан қачон кетишини сўради. - Бир-икки кун турмоқчи-

- ман, - деди Матонат. - Йўқ, қизим, бугун кетавер, - деди ота. - Уйингда мол-ҳолинг бор, қувинг ишда бўлса. Бунинг устига қайнонангнинг мазаси йўқ экан... - Улардан руҳсат олиб келганман, дада. Ҳеч бўлма-са икки кун турар. - Отангнинг қон босими бор, болаларнинг қий-қувини кўтара олмайпти, - гапга қўшилди онаси. - Йўқ, гап унда эмас, - деди ота. - Аввал ҳам айтганман: узатилган қизнинг ота уйда кўп туришида ҳосият бўлмайди. Бизни, опаларингни кўрдир, дийдоримизга тўйдиринг. Яна нима керак? - сўнг ўғлига юзланди. - Опангни туман марказига ташлаб кел. У ёғига таксида кетаверишди. Фотиҳадан сўнг, Матонат хоҳламайгина болаларини кийинтирди. Отаси қизини бағрига босиб, пешонасидан ўпар экан: - Гапларимдан хафа бўлма, қизим. Маъносини кейинроқ айтганман, - деди дада қўлига бир даста пул узатди. - Йўл кира қилиб кетарсан. Яхши бор. Қудаларимга, қувингга салом айт. Матонатнинг орқасидан Милоҳат ва Назокатлар ҳам болаларини етаклаб йўлга тушишди. Уларни қузатиб, тинчиб қолган ҳовлига кириш экан, Комил ота хотинига юзланди: - Келинга айт, аччиқина кўкчой дамласин, иккаламиз бир байрам қиламиз. - Қизингиз хафа бўлиб кетди-ёв, - деди аёли. - Яхши иш қилмадингиз... - Йўқ, жуда маъқул иш қилдим, - деди Камол ота. - Эсингда борми, Қосим тоға қизини Жиззахага бериб, ҳар хафта хабар олиб турди. Қизи ҳам тез-тез келиб, 3-4 кун, ҳатто, хафта-лаб турди кетадиган бўлди. Беш йил ўтса ҳам ота уйдан кўнгил узолмади, янги жойда туп қўллади. Оқибатда турмуши бузилиб, икки боласи отасиз ўсди. Мен қизимнинг тақдири шундай бўлишини истамайман. Аёл эрининг гапидан оталарнинг меҳри нега қаттиқ бўлишини фаҳмлади. Карим МАВЛОН.

Рассом хандаси

Мана сизга муқобил энергия...

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ	Бош муҳаррир Убайдулла АБДУШОҲИДОВ	Маъзилми: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.	Қабулхона: Бўлим муҳаррирлари ва муҳбирлар: Шартнома ва эълонлар: Ҳисоб-китоб бўлими:	Телефонлар: 233-64-95, 233-55-39, 233-58-85 (факс). 233-12-83, 233-48-08. 233-56-03, 233-65-59. 233-54-10.	Тошкент вилояти Матбуот ва ахборот бошқармасида 2011 йил 12 январда 03-001 рақами билан рўйхатга олинган. Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.	Навбатчи муҳаррир Ҳасанбой САБДУЛЛАЕВ Навбатчи Авазбек ХУДОЙҚУЛОВ Саҳифаловчи Тоҳир МАХМУДУЖАЕВ
-------------------------	---	---	---	--	---	--